

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (ПЛЕНЕР)

Галузь знань 0202 «Мистецтво»

Напрямок підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво*»

Освітній рівень перший (бакалаврський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом.

Структура типова.

Заступник директора з науково – методичної та навчальної роботи А.О.Таранник

Робоча програма «Виробнича практика (Пленер)» для студентів за напрямом підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво*».

Розробник: викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка
Жиров Василь Володимирович

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «06» вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

Ю. В. Романенкова

Зміст

I. Пояснювальна записка	4
II. Опис виробничої практики (плінер)	6
III. Програма виробничої практики (плінер)	7
IV. Місце і час проведення виробничої практики (плінер)	10
V. Підведення підсумків практики. Звітна документація	10
VI. Розрахунок рейтингових балів	12
VII. Рекомендована література	14
VIII. Зразки оформлення звітної документації	16

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Студенти напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво*» проходять виробничу практику (пленер) у 5 семестрі (освітній рівень перший, бакалаврський). Загальна тривалість практики – 4,5 кредити, 135 годин (3 тижні). Місце проведення практики – м. Київ. Проведення практики базується на закріпленні вмінь і навичок, отриманих студентом під час опанування навчальних дисциплін блоку формування фахових компетенцій протягом другого курсу. Пленерна практика – невід’ємна складова навчального процесу, завдяки якій студенти отримують навички малювання на відкритому повітрі. Студенти вчаться збирати матеріали для роботи над пейзажем, вивчають закони лінійної та повітряної перспективи, плановості, вдосконалюють технічні прийоми роботи з різними художніми матеріалами.

Права та обов’язки студента-практиканта:

- Практикант здійснює свою діяльність згідно з правилами внутрішнього розпорядку, виконує всі розпорядження адміністрації закладу, керівників практики;
- Студент-практикант виконує всі види робіт, передбачених програмою виробничої практики (пленер), веде документацію з практики;
- Після закінчення практики студент складає звіт з практики з переліком виконаних заходів і робіт, одержує відгук-оцінку від керівника практики;
- Практикант має право одержувати консультації керівника з усіх питань проведення практики;
- Практикант має право користуватися навчально-методичною літературою у бібліотеці закладу;
- Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, її проходження переноситься на інший період за визначенням кафедри без відриву від занять в Університеті.

Мета практики – закріплення теоретичних знань і практичних навичок із низки дисциплін блоку формування фахових компетенцій, отриманих під час їх опанування впродовж навчального року, розвиток творчої активності та

ініціативи студентів, їх художньо-творчих уявлень про дійсність та естетичного сприйняття.

Завдання практики:

- Вивчення цілісного сприйняття природи з урахуванням тонового та кольорового стану освітлення середовища та просторового віддалення;
- Формування вмінь застосовувати в етюдах метод роботи кольоровими відношеннями;
- Формування вмінь створювати виразні композиційно-кольорові рішення в етюдах з природи;
- Формування навичок виконувати живописні етюди та графічні замальовки голови людини та пейзажу з архітектурою та стафажем.

У результаті проходження практики студент повинен вивчити:

- Методи ведення творчого процесу художника;
- Методи пошукових ескізів, композиційних рішень живописних і графічних творів.

У результаті проходження практики студент повинен виконати:

- Визначену програмою кількість живописних етюдів у техніці олійного живопису;
- Низку замальовок у техніках графіки;
- Підготувати звітну експозицію з пленерних робіт та пакет звітної документації.

У процесі проходження виробничої практики (пленер) у студента формуються наступні **компетенції:**

- Володіння практичними навичками в різних видах образотворчого мистецтва;
- Навички зі створення художнього образу;
- Вміння виконувати самостійну творчу роботу в умовах природного ландшафту.

II. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЛЕНЕР)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика виробничої практики (плер) (денна форма навчання)
5 семестр	Шифр та назва галузі знань 0202 Мистецтво	Нормативна
Кількість кредитів, відповідних ECTS:		Рік підготовки: 3-й
4,5		5 семестр
Загальна кількість годин:	Шифр та назва напряму підготовки 6.020205 Образотворче мистецтво	Практична робота – 131 год.
		Установча конференція – 2 год.
135	Освітній рівень перший (бакалаврський)	Звітна конференція – 2 год.
		Підсумковий контроль:
		залік

ІІІ. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЛЕНЕР)

Установча конференція (2 год.)

- Опис виробничої практики (пленер). Місце і час проведення.
- Ознайомлення з програмою виробничої практики (пленер). Завдання практики, матеріали, інструменти.
- Ознайомлення з системою розрахунку рейтингових балів.
- Систематизація та поглиблення основних теоретичних положень з дисциплін, знання яких необхідне для виконання на належному рівні завдань практики.
- Засвоєння необхідності поетапної роботи над етюдом, вибір техніки і художніх матеріалів для роботи на пленері.
- Ознайомлення з особливостями роботи на великих та малих форматах, з правилами застосування різних художніх матеріалів.

РИСУНОК

ТЕМА 1. МАЛЮНОК ГОЛОВИ ЛЮДИНИ. (16 год.)

Розмір: формат А-2.

Матеріал: папір, графічні матеріали.

Мінімальний обсяг: 2 аркуші.

Виконується малюнок голови людини на пленері. Завданням, окрім виявлення конструктивної будови форми голови людини, її характеру та анатомічної будови, є передача пленерних ефектів світла та загального тонового стану натури. Особливу увагу треба звернути на передачу контрастів сонячного світла, рефлексів від оточення, повітряності середовища.

Модель краще малювати при сонячному освітлені, коли максимально проявляються властивості пленеру. У малюнку можна частково або повністю вводити фон.

Малюнок краще виконувати м'якими матеріалами. Вони дозволять добиватися м'якості і легкості малюнку.

ТЕМА 2. МАЛЮНКИ ПЕЙЗАЖУ З АРХІТЕКТУРОЮ (24 год.)

Розмір: формат А-2.

Матеріал: папір, графічні матеріали.

Мінімальний обсяг: 3 аркуша.

Малювання архітектурного пейзажу є важливим і складним завданням. Пейзаж з архітектурою вимагає точності перспективної побудови і вірної передачі пропорцій. Від цього в великій мірі буде залежати переконливість малюнків.

Для малюнків треба вибирати нескладні мотиви з будівлями, що не перевантаженими архітектурними деталями. У цих малюнках слід, перш за все, прагнути побачити і передати красу архітектурної ідеї, що становлять спорудження великих форм.

Особливу роль у виявленні об'єму архітектурних форм грає освітлення. Тому потрібно обрати найбільш виразний ракурс.

Бажано, щоб пейзаж мав просторове рішення, різні плани. У пейзажі можна вводити техніку і стафаж, якщо це потрібно, щоб показати життя населеного пункту.

ЖИВОПИС

ТЕМА 1. ЕТЮДИ ГОЛОВИ ЛЮДИНИ. (16 год.)

Розмір: 60x50 см.

Матеріал: полотно, олія.

Мінімальний обсяг: 2 етюди.

Ми вже знаємо, що колір тіла людини складний сам по собі і змінюється в залежності від умов освітлення та оточення. Постійного «тілесного» кольору не існує. До того ж колір тіла різних людей відрізняється великою різноманітністю. На пленері, де освітленість багатократно сильніше, ніж в приміщенні, колір тіла відповідно піддається більшому впливу освітлення і оточення: колір світла і рефлексів від оточення проявляється на ньому більш значно.

Виконуються два етюди голови в різних станах: на сонці і в тіні.

Необхідне уважне вивчення впливу пленеру на колір і тон голови, зміни кольору і тону її площин під впливом середовища. Велику увагу потрібно приділити передачі різниці стану в тіні і на сонці.

Дане завдання (як і всі пленерні завдання) бажано виконувати з підмальовком. Застосування підмальовка допоможе добитися в етюді пленерної свіжості і прозорості, зробити фактуру етюду більш різноманітною.

ТЕМА 2. ЕТЮДИ ПЕЙЗАЖУ З АРХІТЕКТУРОЮ. (24 год.)

Розмір: 60x50 см.

Матеріал: полотно, олія.

Мінімальний обсяг: 3 етюди.

Міський пейзаж є найбільш складним і різноманітним видом пейзажу. У ньому можна знайти поєднання різних форм, планів, контрастів, матеріалів, об'ємів і простору. Ці елементи пейзажу потрібно навчитися організовувати в композицію.

Виконується кілька етюдів пейзажу з архітектурними будівлями різними за типом будівлі. Це можуть бути як сучасні так і старі будинки, мости тощо.

У пейзажах треба знайти цікаве композиційне рішення, переконливий колористичний лад, освітлення, що найбільш повно розкриває красоту мотиву. Потрібно вибрати, який просторовий план буде головним, причому це не обов'язково повинен бути план з архітектурною спорудою. Виразність пейзажу багато в чому буде залежати від пластичного узагальнення його форм і деталей. В першу чергу треба шукати ритм і цілісність великих плям.

У пейзажі можна вводити техніку і стафаж, якщо це потрібно, щоб показати життя населеного пункту. Фігури людей не повинні захаращувати пейзаж або бути хаотично розкиданими. Вставлені за місцем, вони повинні завершувати і оживляти композицію, бути співзвучними задуманому образу і доповнюють його.

КОМПОЗИЦІЯ

ТЕМА 1. ЕСКІЗ ПЕЙЗАЖУ ЗІ СТАФАЖЕМ. (51 год.)

Розмір: 60x80 см.

Матеріал: полотно, олія.

Виконання ескізу пейзажу зі стафажем має стати підсумком отриманих знань в жанрі пейзажу. Треба домогтися емоційного рішення теми, передачі настрою.

Обов'язково треба виконати попередні малюнки, етюди та ескізи до композиції. У них потрібно знайти переконливе композиційне рішення обраного мотиву, потрібний стан пейзажу.

Якщо вирішено взяти пейзаж з архітектурними будівлями, особливу увагу необхідно приділити малюнку – точності в перспективній побудові зданій і передачі їх пропорцій.

Включення в композицію стафажних фігур вимагає продуманості. У ескізах треба спробувати різні варіанти стафажу, місця їх розташування в пейзажі. Стафаж повинен підкреслити настрій пейзажу.

Звітна конференція. (2 год.)

ПЕРЕГЛЯД

- Підведення підсумків практики.
- Звітна документація.
- Розрахунок рейтингових балів.

ІV. МІСЦЕ І ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

(ПЛЕНЕР)

1. Виробнича практика (пленер) проводиться у місті Києві;
2. Практика передбачає роботу на відкритому повітрі на вулицях, у паркових зонах міста;

3. Виробнича практика (плер) проводиться на 3 курсі у 5 семестрі протягом 3 тижнів.

V. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Звітна документація здається студентами по завершенню проходження практики протягом наступного тижня керівнику практики від ВНЗ на кафедру образотворчого мистецтва.

Вона включає:

1. Щоденник з проходження практики, який відображає зміст практики (календарний план);
2. Звіт з виконаної роботи з зазначеною кількістю виконаних завдань, місцями їх виконання;
3. Відгук-оцінку керівника практики із зауваженнями.

Звіт з практики проходить у формі перегляду робіт, що проводиться комісією у складі завідувача кафедри та викладача, що керує плерною практикою студентів 3 курсу. Оцінка за практику виставляється з урахуванням рейтингових балів за видами діяльності практиканта (таблиця максимальних рейтингових балів додається) та вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

VI. РОЗРАХУНОК РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ

Критерії оцінювання кожної теми

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Відповідність завданню (обсяг, розмір, матеріал)	5
2	Композиційне рішення	5
3	Передача пропорцій, конструктивна побудова	5
4	Передача об'єму, колерне та тонове рішення	5
	Разом	20

Таблиця максимальних рейтингових балів за видами діяльності практиканта

Види діяльності	Максимальні бали
Рисунок	
Тема 1. Малюнок голови людини	20
Тема 2. Малюнки пейзажу з архітектурою	20
Живопис	
Тема 1. Етюди голови людини	20
Тема 2. Етюди пейзажу з архітектурою	20
Композиція	
Тема 1. Ескіз пейзажу зі стафажем	20
Підсумковий рейтинговий бал:	
	100

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гаптилл А. Л. Работа пером и тушью / Пер. с англ. А. Ф. Зиновьев; Худ. обл. М. В. Драко. – Мн.: ООО «Попурри», 2001. – 256 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2793/>)
2. Грегори Н. Живопись маслом / Ноэль Грегори; пер. с англ. С. Кормашовой. – М.: Изд. дом «Кристина – новый век», 2005. – 51 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1139/>)
3. Сандомирский С. Начала теории живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://samlib.ru/s/sandomirskij_s/nachala-teorii-zhivopisi.shtml
4. Тютюнник В. Материалы и техника живописи/В. Тютюнник. – М.: М.В.Шевчук, 2009. – 216 с.
5. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астель, 2007. – 63 [1] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
6. Чинь Ф.Д.К. Архитектура: форма, пространство, композиция / Ф. Д. К. Чинь. – М.: Астрель, 2005. – 399 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2753/>)

Додаткова:

7. Баррас Дж. Свет в акварели/Дж. Баррас. – М.: Кристина, 2005. – 48 с.
8. Волков Н. Цвет в живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.bibliotekar.ru/cvet-zhivopisi/1.htm>
9. Джонсон К. набросок и рисунок/К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
10. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В.Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
11. Ковалев В. Золотое сечение в живописи/Ф. Ковалев. – К.: Выща школа, 1989. – 144 с.
12. Ольмедо С. Как писать пастелью/С. Ольмедо. – М.: АРТ-родник, 2001. – 121 с.

13. Смирнов Г. Рисунок и живопись пейзажа/Г. Смирнов, А. Унковский. – М.: Просвещение, 1965. – 59 с., ил.
14. Смит С. Полный курс рисунка и живописи/С. Смит, П. Монахен. – М.: Джи Фабби Эдишинз, 2007. – 34 с., ил.

VIII. ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Оформлення титульної сторінки звітної документації.

**Звітна документація
виробничої практики (пленер)**

студента 3 курсу

групи _____

Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка
напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво*»

(ПІБ практиканта)

Практика проходила на кафедрі образотворчого мистецтва

з _____ по _____ 20__ р.

Керівник практики від кафедри образотворчого мистецтва

ПІБ керівника

2. Оформлення щоденника практики

Перша сторінка щоденника:

ЩОДЕННИК

З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЛЕНЕР)

Студента 3 курсу групи _____

Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ – 2017

Друга сторінка щоденника:

База проходження практики:

Термін проходження практики:

з « ____ » _____ по « ____ » _____ 20__ р.

Керівник практики:

(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Третя та наступні сторінки щоденника:

№ п/п	Термін виконання	Зміст виконаної роботи, висновки та пропозиції	Оцінка та зауваження керівника
1	2	3	4

Оформлення звіту студента:

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

Кафедра образотворчого мистецтва

ЗВІТ

про проходження виробничої практики (пленер)

Студента 3 курсу групи _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Напрямок підготовки: 6.020205 «Образотворче мистецтво*»

Освітній рівень перший (*бакалаврський*)

_____ / _____
(дата) (підпис) / (прізвище, ім'я, по батькові студента)

Керівник практики _____ / _____
(підпис) / (прізвище, ім'я, по батькові)

Оформлення відгука керівника:

**Відгук-оцінка
з виробничої практики (пленер)
Студента**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Оцінка _____

Керівник практики _____ / _____

(підпис) / (прізвище, ім'я, по батькові)

Місце печатки установи